

СТАНОВИЩЕ

от проф. д.ю.н. Георги Петков Близнашки

относно конкурс за заемане на академична длъжност „доцент“, обявен в ДВ бр.63/01.08.2025 г. от ЮЗУ „Неофит Рилски“ в област на науките 3. Социални, стопански и правни науки, в професионално направление 3.6 Право (Международно право и международни отношения)

1. Общо описание на представените материали

Със заповед № 1095/18.09.2025 г. на Ректора на ЮЗУ „Неофит Рилски“ проф. д-р Николай Марин съм определен за член на научното жури в конкурс за заемане на академичната длъжност „доцент“ обявен в ДВ бр.63/01.08.2025 г. от ЮЗУ „Неофит Рилски“ в област на науките 3. Социални, стопански и правни науки, в професионално направление 3.6 Право (Международно право и международни отношения). След изтичането на обявения срок е установено, че за участие в конкурса са подадени документи от единствено от гл.ас. д-р Анна Димитрова Янева-Христова.

Подадените от кандидата гл.ас. д-р Анна Димитрова Янева-Христова материали включват документи по представен опис: хабилитационен труд; две статии, публикувани на английски език в реферирани в SCOPUS научни списания - Juridical Tribune (Румъния) и Kutafin University Law Review; четиринадесет статии на български и английски език (8 в съавторство); справка за изпълнението на минималните национални изисквания; справка за участие в проектна дейност; автобиография; копие на удостоверение за придобита образователна и научна степен „доктор“ и други.

2. Кратки биографични данни за кандидата

От предоставената автобиографична справка, ставя ясно, че кандидатът има диплома за завършено висше юридическо образование от Югозападния университет „Неофит Рилски“, както и придобита ОНС „доктор“ по докторска програма „Международно право и международни отношения“ (диплома № 0113/28.05.2014 г.). Съчетанието с богат преподавателски опит в областта на европейското и международното право в ЮЗУ „Неофит Рилски“ - Благоевград, от 2014 г. досега, се явява сериозна заявка за успешно реализиране на участието й в конкурса.

3. Актуалност на тематиката и целесъобразност на поставените цели и задачи

Актуалността на разработвания в представения хабилитационен труд проблем, се определя от необходимостта за съвременен прочит на съществуващите и търсене на нови подходи при осъществяване на правото на здравословна околна

среда. Като хабилитационен труд е представена монографията **„Международноправни аспекти на правото на здравословна околна среда“**, Благоевград, УИ „Неофит Рилски“, 2025 г., 181 с., ISBN 978-954-00-0426-6, която напълно съответства на установените в законодателството изисквания за „монография“.

Самият хабилитационен труд за първи път систематизира и изчерпателно анализира международноправните аспекти на правото на здравословна околна среда, като обединява няколко проблема, свързва ги логически и представя през една нова, но вътрешно единна призма. Макар правото на здравословна околна среда да не е изрично гарантирано от ЕКЗПЧОС от 1950 г., авторът разглежда актуална съдебна практика на ЕСПЧ, в която това право е интегрирано чрез тълкуване на други основни права по Конвенцията (чл. 2, чл. 8, чл.10 от ЕКЗПЧОС).

4. Познаване на проблема

Гл. ас. д-р Анна Янева-Христова демонстрира задълбочено познание на състоянието на изследвания проблем, позовавайки се на редица разнообразни научни източници, преимуществено чуждестранни, използвани при разработването на дисертационния труд.

5. Методика на изследването

Анализът на международноправните източници по темата е основан на традиционните методи на анализ на правни документи и съдебна практика на ЕСПЧ. Прилагането на критико-аналитичния метод от своя страна дава възможност да се открият слабите места в уредбата и се предложат идеи за усъвършенстването ѝ. В хода на изследването се извеждат правни изводи, обобщения и предложения, като резултат на извършен сравнителноправен, исторически, логически, дедуктивен и индуктивен анализ.

6. Характеристика и оценка на дисертационния труд

Хабилитационният труд се състои от 181 страници и включва увод, три глави, заключение и списък с използвана литература. Структурата на монографията е логически обоснована и последователна. Трите основни глави осигуряват цялостно покритие на темата от универсално до местно ниво.

Първата глава „Околната среда и правата на човека“ полага солидните теоретични основи на изследването, като разглежда развитието на правото на здравословна околна среда в международните и регионалните инструменти.

Втората глава „Изменението на климата и правата на човека“ се фокусира върху един от най-актуалните аспекти на екологичните предизвикателства и неговата връзка с правата на човека. Авторът успешно анализира новите

инструменти за защита на правата на човека в контекста на климатичните промени и съдебната практика в тази област.

Третата глава „Местни измерения на правото на човека на здравословна и благоприятна околна среда“ представлява логическото завършване на изследването, като се фокусира върху практическите аспекти на прилагането на това право на най-близкото до гражданите ниво - местното.

7. Приноси и значимост на разработката за науката и практиката

Хабилитационният труд **„Международноправни аспекти на правото на здравословна околна среда“** притежава безспорни научни приноси в областта на международното право и на правната наука като цяло.

Систематизирането на връзката между екологичните права и принципите на местното самоуправление безспорно представлява важен теоретичен принос. Авторката успешно доказва, че принципи като субсидиарността, местната автономия и гражданското участие имат пряко отношение към ефективната защита на околната среда.

Анализът на местните измерения на правото на човека на здравословна околна среда представлява друг значим практически принос. Авторът идентифицира конкретните области, в които местните власти могат да играят ключова роля за защитата на това право, и предлага механизми за подобряване на тяхната ефективност.

Идентифицирането на добри практики и механизми за сътрудничество между местните органи допринася за разработването на практически насоки за подобряване на местните екологични политики.

Могат да бъдат посочени и редица други научни приноси на дисертационното изследване, включително и по отношение на неговата практическа полезност.

8. Преценка на представените публикации

Резултатите от научноизследователската дейност на гл. ас. д-р Анна Янева-Христова са намерили отражение в общо 16 статии и доклади, от които две - в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестната база данни с научна информация SCOPUS. Останалите са публикувани в авторитетни научни издания или редактирани колективни томовете. Цитиранията на научните

публикации на колегата д-р Янева-Христова са 19 на брой, които носят 135 т. При изискуеми 50 т.

9. Преценка за изпълнение на минималните национални изисквания

Видно е от представената справка за изпълнение на минималните национални изисквания, че кандидатът значително надвишава минималните национални изисквания — общо и по отделните показатели по букви Г и Д — публикации и цитирания. Освен това, кандидатът предоставя доказателства за 140 т. по буква Е — участие в международни и национални проекти.

10. Препоръки за бъдещо използване на дисертационните приноси и резултати

Препоръчвам на гл. ас. д-р Анна Янева-Христова да продължава и в бъдеще да работи в избраната проблематика, тъй като тя е подходяща за една по-широка, дори неспециализирана аудитория извън юридическите и научните среди.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Представената от гл.ас. д-р Анна Димитрова Янева-Христова научна продукция съдържа научни, научно-приложни и приложни резултати, които представляват оригинален принос в науката и отговарят на всички изисквания на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ) и на Правилника за прилагане на ЗРАСРБ. Подадените в конкурса материали напълно съответстват и на специфичните изисквания на Вътрешните правила на ЮЗУ „Неофит Рилски“ за заемане на академичната длъжност „доцент“. Хабилизационният труд показва, че кандидатът в конкурса гл.ас. д-р Анна Димитрова Янева-Христова притежава задълбочени теоретични знания в професионално направление 3.6 Право, като демонстрира качества и умения за самостоятелно провеждане на научни изследвания. Поради гореизложеното, убедено давам своята положителна оценка и предлагам на почитаемото научно жури да преложи на Факултетния съвет на Правно-историческия факултет кандидатът в конкурса Анна Димитрова Янева-Христова да заеме академичната длъжност „доцент“ в област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки, професионално направление 3.6 Право – Международно право и международни отношения.

27.10. 2025 г.

Член на научното жури: проф. д.ю.н. Георги Близнашки

OPINION

by Prof. Georgi Bliznashki, DSc.

Regarding: the competition for the academic position 'Associate Professor' announced in State Gazette No. 63/01.08.2025 by South-West University "Neofit Rilski" in the field of sciences 3 Social, economic and legal sciences, in professional field 3.6 Law (International law and international relations)

1. General description of the submitted materials

By Order No. 1095/18.09.2025 of the Rector of South-West University "Neofit Rilski" Prof. Dr. Nikolay Marin I was appointed as a member of the scientific jury in the competition for the academic position 'Associate Professor' announced in State Gazette No. 63/01.08.2025 by South-West University "Neofit Rilski" in the field of sciences 3. Social, economic and legal sciences, in professional field 3.6 Law (International law and international relations). After the application deadline expired it was established that documents for participation in the competition were submitted only by Assistant Professor Anna Dimitrova Yaneva-Hristova, PhD .

The materials submitted by the candidate Assistant Professor Anna Dimitrova Yaneva-Hristova, PHD include documents according to the submitted inventory: habilitation work; two articles published in English in SCOPUS-indexed journals — Juridical Tribune (Romania) and Kutafin University Law Review; fourteen articles in Bulgarian and English (8 co-authored); a statement on the fulfilment of the minimum national requirements; a statement of participation in project activities; curriculum vitae; a copy of the certificate for the acquired educational and scientific degree "doctor", etc.

2. Short biographical details of the candidate

From the provided curriculum vitae it is clear that the candidate holds a degree in higher legal education from South-West University "Neofit Rilski", as well as the educational and scientific degree 'Doctor' in the doctoral programme International law and international relations (diploma No. 0113/28.05.2014). The combination with extensive teaching experience in the field of European and International law at South-West University "Neofit Rilski" — Blagoevgrad, from 2014 to the present, constitutes a strong basis for her successful participation in the competition.

3. Topicality and appropriateness of the objectives and tasks

The topicality of the problem addressed in the presented habilitation work is determined by the need for a contemporary reading of existing approaches and the search for new approaches in the realization of the right to a healthy environment. The habilitation work is presented as the monograph **"International Legal Aspects of the Right to a**

Healthy Environment”, Blagoevgrad, Publishing House Neofit Rilski University Press, 2025, 181 pages, ISBN 978-954-00-0426-6, which fully meets the statutory requirements for a monograph.

The habilitation work systematises and comprehensively analyses for the first time the international legal aspects of the right to a healthy environment, uniting several problems, linking them logically and presenting them through a new but internally consistent prism. Although the right to a healthy environment is not explicitly guaranteed by the European Convention on Human Rights of 1950, the author examines relevant case-law of the European Court of Human Rights in which this right is integrated through interpretation of other fundamental Convention rights such as Article 2, Article 8 and Article 10.

4. Knowledge of the problem

Assistant Professor Anna Yaneva-Hristova, PhD demonstrates in-depth knowledge of the state of the researched problem, citing a variety of scholarly sources, predominantly foreign, used in the preparation of the habilitation work.

5. Research methodology

The analysis of international legal sources on the subject is based on traditional methods of analysis of legal documents and the case law of the European Court of Human Rights. The application of the critical-analytical method allows identification of weaknesses in the regulation and the proposal of ideas for its improvement. During the research legal conclusions, summaries and proposals are drawn as a result of comparative-legal, historical, logical, deductive and inductive analysis.

6. Characteristics and assessment of the habilitation work

The habilitation work consists of 181 pages and includes an introduction, three chapters, a conclusion and a bibliography. The structure of the monograph is logically justified and consistent. The three main chapters provide comprehensive coverage of the topic from the universal to the local level.

The first chapter, “Environment and Human Rights”, lays the solid theoretical foundations of the study by examining the development of the right to a healthy environment in international and regional instruments.

The second chapter, “Climate Change and Human Rights”, focuses on one of the most topical aspects of environmental challenges and its connection to human rights. The author successfully analyses new instruments for the protection of human rights in the context of climate change and the case law in this area.

The third chapter, “Local Dimensions of the Human Right to a Healthy and Favorable Environment”, represents the logical completion of the study by focusing on the practical aspects of the application of this right at the level closest to citizens — the local level.

7. Contributions and significance of the research for science and practice

The habilitation work “International Legal Aspects of the Right to a Healthy Environment” possesses indisputable scientific contributions in the field of international law and legal science in general.

The systematisation of the relationship between environmental rights and the principles of local self-government unquestionably represents an important theoretical contribution. The author successfully demonstrates that principles such as subsidiarity, local autonomy and civic participation have a direct bearing on the effective protection of the environment.

The analysis of the local dimensions of the human right to a healthy environment constitutes another significant practical contribution. The author identifies concrete areas in which local authorities can play a key role in protecting this right and proposes mechanisms to improve their effectiveness.

The identification of good practices and mechanisms for cooperation between local bodies contributes to the development of practical guidelines for improving local environmental policies.

Several other scientific contributions of the doctoral research can be indicated, including with respect to its practical usefulness.

8. Assessment of the submitted publications

The results of the research activity of Assistant Professor Anna Yaneva-Hristova, PhD are reflected in a total of 16 articles and reports, two of which are in scientific journals refereed and indexed in the world-renowned SCOPUS database. The others are published in reputable scientific journals or edited collective volumes. The citations of Dr. Yaneva-Hristova’s scientific publications number 19, which yield 135 points against the required 50 points.

9. Evaluation of fulfilment of the minimum national requirements

It is evident from the provided statement on the fulfilment of the minimum national requirements that the candidate significantly exceeds the minimum national requirements — both in total and by the separate indicators under letters G and D —

publications and citations. In addition, the candidate provides evidence of 140 points under letter E — participation in international and national projects.

10. Recommendations for future use of the dissertation contributions and results

I recommend that Assistant Professor Anna Yaneva-Hristova, PhD continue to work in the chosen subject area in the future, as it is suitable for a broader, even non-specialised audience outside the legal and academic circles.

Conclusion

The scientific output presented by Assistant Professor Anna Dimitrova Yaneva-Hristova, PhD contains scientific, scientific-applied and applied results that constitute an original contribution to science and comply with all requirements of the Law on the Development of the Academic Staff in the Republic of Bulgaria and the Regulation for its application. The materials submitted to the competition fully comply with the specific requirements of the Internal Rules of South-West University “Neofit Rilski” for occupying the academic position of ‘Associate Professor’. The habilitation work demonstrates that the candidate in the competition Assistant Professor Anna Dimitrova Yaneva-Hristova, PhD possesses deep theoretical knowledge in professional field 3.6 Law, demonstrating qualities and skills for conducting independent scientific research. For the foregoing reasons I give my positive evaluation and propose to the respected scientific jury to recommend to the Faculty Council of the Faculty of Law and History that the candidate in the competition Anna Dimitrova Yaneva-Hristova be appointed to the academic position of ‘Associate Professor’ in the field of higher education 3. Social, economic and legal sciences, professional field 3.6 Law — International Law and International Relations.

27.10. 2025

Member of the Scientific Jury:

Prof. Georgi Bliznashki, DSc.